

RÁCZ ANITA szakmai önéletrajza

I. KÉPZETTSÉG, KÉPESÍTÉS

megnevezés	évszám	kibocsátó intézmény
Magyar nyelv- és irodalom–történelem szakos középiskolai tanár	1995	KLTE–BTK

II. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG ALAPKÉPZÉSBN ÉS MESTERKÉPZÉSBN

A) oktatott kurzusok

DE BTK MA képzés (2009–)

Szemináriumok:

A magyar személynevek története
A történeti nyelvészet kutatási módszerei
Kutatásmódszertani szeminárium (1–2.)

DE BTK BA képzés (2006–)

Előadás: Jelentéstan

Szemináriumok:

A magyar szófajok rendszere
A nyelvészeti kutatás alapjai
Magyar kódexek
Magyar szórványemlékek
Magyar szövegemlékek
Név és kultúra
Nyelvészeti filológiai szeminárium
Szakdolgozati előkészítő szeminárium (1–2.)
Szakdolgozati szeminárium (1–3.)
Szóalkotás
Záródolgozati szeminárium

DE BTK osztatlan képzés (1996–)

Előadás: Jelentéstan

Szemináriumok:

A magyar szóalkotás rendszere
A magyar szókincs története
Alaktani elemzési gyakorlat
Kódexeink
Korai szövegemlékeink
Magyar szórványemlékek
Mai magyar helyesírás
Szakdolgozati előkészítő szeminárium (1–2.)
Szakdolgozati szeminárium (1–3.)

DE BTK levelező képzés

Jelentéstan
Magyar szórványemlékek
Korai magyar szövegemlékek

DE BTK tanártovábbképzés

Jelentéstan

B) oktatásszervezői tevékenység

(i) témavezetés (csak számadatok)

	lezárult	folyamatban lévő
szakdolgozat	14	3
DETEP	–	1
OTDK	–	–

(ii) tantárgyfelelősség (a tárgyak kreditszámának feltüntetésével)

BA képzésben:

Jelentéstan (3 kr.)
A nyelvészeti kutatás alapjai (2 kr.)
Magyar helynevek (2 kr.)
Magyar kódexek (2 kr.)
Magyar személynevek (2 kr.)
Magyar szórványemlékek (2 kr.)
Magyar szövegemlékek (2 kr.)

MA képzésben:

Jelentéstan (3 kr.)
A magyar személynevek története (2 kr.)
Az irodalmi nyelv története (4 kr.)
Kutatásmódszertani szeminárium 1. (2 kr.)
Kutatásmódszertani szeminárium 2. (2 kr.)

(iii) egyéb oktatási, oktatásszervezői tevékenység:

- 2000-től a DE–BTK Oktatási Bizottságának tagja,
- 2008-tól felvételi mesterképzési tanácsadó

III. OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG DOKTORI ISKOLÁBAN

A) oktatott kurzusok:

A népnévi eredetű helynevek problémái
Helynévkutatás és nyelvtörténet
Helynévkutatás és történelem
Népszerűtörténet és helynévkutatás
Témavezetői szeminárium

B) témavezetés:

- (i) sikeresen (értsd sikeres védelemmel) lezárult: –
- (ii) folyamatban lévő: 1. Kovács Éva, 2. Barta Viktória

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

A) főbb kutatási területek:

A magyar nyelvészetben belül szűkebb kutatási köröm a magyar nyelvtörténet, illetve a történelmi névtan. Eddig főleg a régi Magyarország Bihar vármegyéjének helyneveit kutattam a honfoglalástól 1526/1600-ig, e munka összefoglalásaként jelent meg 2005-ben „*A régi Bihar vármegye településneveinek nyelvészeti vizsgálata*”, illetve az ehhez szorosan kapcsolódó „*A régi Bihar vármegye településneveinek történelmi-etimológiai szótára*” című újabb könyvem.

A tanszéki munkaközösségben folyó nagyobb szabású munkákban, a kutatási körömhöz kapcsolódó pályázatok munkálataiban is immár több mint egy évtizede részt veszek. Aktívan közreműködöm a „*Magyar Névarchívum*” nevű elektronikus adatbázis létrehozásában, a „*Magyar Névarchívum Kiadványai*” című sorozat kötetének kiadásában, amelynek keretében olyan nagyobb lélegzetű kiadványok is napvilágot láttak, mint a „*Helynévtörténelmi adatok a korai ómagyar korból*” első két kötete (1. *Abauj–Csongrád vármegye*. 2. *Doboka–Győr vármegye*), a „*Korai magyar helynévszótár*” első kötete, illetve a „*Helynévtörténelmi tanulmányok*” sorozat négy kötete.

Újabb munkáim célja a Kárpát-medence nép- és törzsnévi eredetű településneveinek monografikus feldolgozása. Ennek a kutatásnak az első, kézzelfogható eredménye a 2011-ben megjelenés alatt álló „*Adatok a néprévvvel alakult régi településnevek történetéhez*” című könyv.

B) tudományos minősítések

megnevezés	évszám	kibocsátó intézmény
PhD fokozat (nyelvtudományok)	2003	DE–BTK

C) főbb publikációs adatok

- könyv (magyarul Magyarországon): 7
- szerkesztett kötetben megjelent lektorált tanulmány (magyarul Magyarországon): 1
- szakfolyóiratban megjelent lektorált tanulmány (magyarul Magyarországon): 17
- gyűjteményes kötetben, konferencia-kiadványban megjelent tanulmány (Magyarországon magyarul): 3
- ismertetés, recenzió (Magyarországon magyarul): 4
- egyéb írások, illetve nyomtatásban meg nem jelent előadások: 3
- idézettség: 208

D) kutatási pályázatokban, kutatócsoportokban való részvétel

téma	időszak	adományozó intézmény	szerep
Ómagyar kori történelmi helynévtár	1997–2000	OTKA	résztevő

Magyar névarchívum	1997–2000	Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat	résztevő
Korai ómagyar kori helynévszótár 1.	2001–2004	OTKA	résztevő
Helynévtörténeti vizsgálatok az ómagyar korból	2006–2009	OTKA	résztevő
Népnevek és helynevek	2007–2010	Bolyai János Kutatási Ösztöndíj	ösztöndíjas
Magyar nyelv- és névtörténeti kutatások	2010–2012	Kutatóegyetemi pályázat	résztevő
Kísérlet a népnévi eredetű településnevek történeti helynévtipológiájának megújítására	2011–2013	Bolyai János Kutatási Ösztöndíj	ösztöndíjas

E) a tudományos közéletben való részvétel

- Magyarországon
 - a. Bizottsági tagság/elnökség: –
Tagja vagyok a következő társaságoknak:
Magyar Nyelvtudományi Társaság (2001–)
MTA Köztestülete (2003–)
Magyarságtudományi Társaság (2006–)
ICOS (The International Council of Onomastic Sciences) (2009–)
 - b. szakmai felkérések (pl. bírálatok készítése, opponálás stb.):
PhD értekezés hivatalos bírálója:
Reszegi Katalin: Hegynevek a középkori Magyarországon (2009)
Kenyhercz Róbert: A szókezdő mássalhangzó-torlódások az ómagyar korban (A helynevek hangtörténeti forrásértéke) (2011)
PhD értekezés védésekor bírálóbizottsági tag:
Nemes Magdolna: Földrajzi köznevek állományi vizsgálata (2005)
Póczos Rita: Nyelvi érintkezés és a helynévrendszerek kölcsönhatása (2009)
Bényei Ágnes: Helynévképzés a magyarban (2011)
Diákköri dolgozat bírálati (2)
Lektori tevékenység:
a Magyar Nyelvjárások folyóiratban rendszeresen,
a *Helynévtörténeti tanulmányok 3. A Magyar Névarchívum Kiadványai 13.* Szerk. HOFFMANN ISTVÁN–TÓTH VALÉRIA. Debrecen, 2008. c. kötet lektorálása.

F) egyéb tudományos tevékenység:

- a Magyar Nyelvtudományi Társaság Debreceni Csoportjának titkára (2006–)

V. EGYÉB KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

- vezetői és egyéb megbízatások:
 - a. egyetemi, centrum, kari vagy egység szinten:
 - 2000-től a DE–BTK Oktatási Bizottságának tagja,

– 2008-tól felvételi mesterképzési tanácsadó

VI. KITÜNTETÉSEK, SZAKMAI ELISMERÉSEK

- pl. állami, egyetemi, kari stb. kitüntetések, ösztöndíjak stb.

megnevezés	évszám	kibocsátó intézmény
PhD ösztöndíj	1995–1998	KLTE–BTK
Predoktori ösztöndíj	1998–1999	KLTE–BTK
Bolyai János Kutatási Ösztöndíj	2007–2010	MTA (záró minősítése: kiemelkedő)
Kiss Lajos-díj	2008	Kiss Lajos Alapítvány
Alkotói Ösztöndíj	2009	Debrecen város Kultúrájáért Alapítvány
Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának elismerő oklevele	2011	MTA
Bolyai János Kutatási Ösztöndíj	2011–2013	MTA

Debrecen, 2011. augusztus 5.

Rácz Anita